

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio Cavsarvm Quibus S. R. M. Sveciae bellum à
Rege Regnoque Daniae sibi illatum, etiam post Pacem
Roschildiae initam, continuare coacta fuit**

Coyet, Peter Julius

[S.l.], 1658

Lit. R. S. R. M. Daniae Commisariorum Projectum alterum Foederis
articulos comprehendens, exhibitum Hafniae 11. Maij 1658.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10534

nebit, quamdiu post prædictos tres menses auxilio quis opus habet, pro modo ac ratione, qua invicem convenire possunt.

10.

Intra spatium trium mensium post factam notificationem & auxilii missionem præstandam, liberum erit Confœderato auxiliatio Legationibus, sive alia amicabile interpositione, hostem ita disponere, quò omnis error ac controversia amicabiliter componi, & qui injuria affectus est Confœderatus sine ambagibus satisfactionem sibi debitam obtinere possit; Nihilominus in hoc casu illa interpositio ita administranda erit, ut si ante elapsam trimestre tempus omnes ortæ controversiæ amicabiliter non fuerint sopitæ, desideratum auxilium sub exitam mensis tertii sine dilatione ulteriori atque mora præstetur, & in designatis locis sistatur.

11.

Dictum subsidium certissime sine ulla contradictione atque exceptione ipso facto præstabitur, nisi bellum ab uno Confœderatorum contra alterius Confœderati Sententiam, ut & per manifestum & indisputabilem juris, fœderis & æquitatis neglectum, ortum & productum sit, in quo casu nullus obligabitur, quod in speciali isthoc fœdere promittitur auxilium & assistentiam præstare, aut se propterea non necessario bello implicare, siquidem hoc ipso fœdere nullius injuria intenditur.

12.

Isthoc fœdus, in quantum plus continet, quam quo Pacificationis Roschildensis executio peringit, incipiat à dato subscriptionis, & duret solummodo proxime subsequentes duodecim annos, nisi uno ante elapsam tempus anno Regna Confœderata de continuatione & prolongatione ejusdem invicem tractaverint aut convenerint.

13.

Quicumque Reges, Principes, Republicæ vel Status fœderi huic includi volunt, debent id ab utrisque Regibus requirere, & nemo sine utriusque Regis mutuo consensu includetur.

14.

Fœdus hoc à Regibus Sueciæ & Daniæ, ut & utriusque Regni Senatoribus intra hebdomadas ratificabitur, approbabitur & extrahetur.

Lit. R.

S. R. M. Daniæ Commisariorum
Projectum alterum Fœderis articulos comprehendens,
exhibitum Hafniæ 11. Maij 1658.

I.

ERit inter S.R.M. Regnaque Daniæ & Norwegiæ ab una, & S.R.M. Regnumque Sueciæ ab altera parte strictius defensivum fœdus ad Suarum Majestatum Earum-

Earumque respective Subditorum, Regnorum & Provinciarum conservationem, contra omnes & singulos, qui Confœderatos hostiliter aggredi conantur, iis locis, illis viribus, & eo modo, ut in sequentibus articulis dilucidius & expressis verbis definiatur.

2.

Utrique Confœderatorum in id incumbunt sedulo, ut plena securitas in mari Balthico vigeat, negotiationes ac commercia ut antea, nullatenus turbentur aut prægraventur, nec concedatur, actum quendam inibi exerceri, qui alicujus superioritati sive maris dominio, juri ac libertatibus præjudicare possit.

3.

Nullis etiam sive mari Balthico finitimis, sive aliis in locis habitantibus Potestatibus superioritas aliqua & jus concedetur, ad apparandam & exercendam classem quandam bellicam in mari Balthico, exceptis Daniæ ac Sueciæ Regnis tantum, neuterque Confœderatorum permittet, peregrinam classem bellicam hostilem per freta Balthicum & Oresundicum in mare Balthicum transire, sed omnibus modis id impedit, juxta tenorem articuli tertii pactorum Roschildensium.

4.

Quod si S. R. M. Regnumque Daniæ hostiliter invadatur, vel antea notum sit, illud hostiliter invadendum, vel præjudicium aliquod sive injuria superioritati ac juribus quæ Regna Daniæ & Norvvegiæ tam terra quam mari possident, inferatur, sub quocunque demum prætextu seu causa id possit fieri, vel à quocunque, nemine excepto, postquam finita erunt bella, quibus Regnum Sueciæ nunc occupatur, S. R. M. Regnumque Sueciæ tenebitur, intra trium mensium spacium, post factam illius rei notificationem in auxilium & succursum accurrere S. R. M. Regnisque Daniæ & Norvvegiæ decem navibus bellicis tam armis quam viris bene instructis, quarum minima viginti quatuor tormenta bellica habeat, sub ductu ejusmodi Admiraliorum & aliorum Officialium, quos qui auxilium mittit, huic rei idoneos existimat; & priori quidem trimestri classis ista cujuslibet propriis sumtibus, postmodum vero illius, qui auxilium requirit, sustentabi & satisfactionem accipiet, quemadmodum super hac re convenitur.

5.

Eundem in modum si contigerit Sac. Reg. Majest. Regnumque Sueciæ hostiliter invadi, vel præsciatur, hostiliter illud aggrediendum esse, vel præjudicium aliquod sive injuria superioritati ac juribus ipsius tam terra quam mari inferatur, sub quocunque demum prætextu ac causa id fieri possit, vel à quocunque, nemine excepto, postquam finita erunt bella, quibus Regnum Sueciæ nunc occupatur, tenebitur S. R. M. Regnumque Daniæ intra spatium trium mensium post factam ejus rei notificationem in auxilium & assistentiam S. R. M. Regnoque Sueciæ accurrere decem navibus bellicis, tam armis quam viris bene instructis, quarum minima viginti quatuor tormenta bellica habeat, sub ductu ejusmodi Admiraliorum aut aliorum Officialium, quos qui Auxiliu mittit ipsimet huic rei idoneos existimat, & priori quidem trime-

tri classis ista propriis cujuslibet sumtibus, postea vero illius sustentabitur & satisfactioem accipiet, qui auxilium desiderat, quemadmodum invicem propterea convenietur.

6.

Atque ut omnis circa regimen & gubernationem conjunctæ illius classis confusioni atque dissensionibus orituris occasio præscindatur, convenit invicem, ut Regum Confœderatorum ille, qui auxilium deposcit, Directorium super ambas classes obtineat, ita tamen ut subsidiariæ classis Admiralius & primarii Officiales, more consueto, ad consilium bellicum adhibeantur, decretumque hostem aggrediendi communi consilio fiat & concipiatur: sed quantum ad Executionem spectat, quilibet Admiraliõrum classem propriam, & à Rege ac Domino suo sibi conceditam, ipsemet gubernet ac commendet.

7.

Interea temporis Confœderato auxiliaturo liberum erit, intra trimestre istud spatium, quo ad ferendum auxilium appellatus fuit, Legationibus, sive alia amicabile interpositione hostem eò inducere, quò omnis error ac controversia amicabiliter componatur, & qui injuria affectus est Confœderatus debitam satisfactionem obtinere possit: Attamen dicta interpositio ita administrabitur, ut siquidem intra spatium trium mensium controversiæ istæ amicabiliter non componantur, succursus sub exitum mensis tertii sine ulla mora & ambagibus re ipsa præstetur, & in locis definitis sistatur.

8.

Inchoato bello, auxilioque promisso reverà præstito, ille quem hostis aggressus est tenebitur, nullas cum hoste inducias vel pacem inire, vel alio modo arma deponere, nisi ejus rei communicatio cum Confœderato auxiliaturo præcedat, illeque plenarie includatur, & æquam satisfactionem obtineat.

9.

Dictum auxilium certissime & præcise, sine ulla contradictione & exceptione ipso facto præstabitur, nisi bellum ab uno Confœderatorum contra alterius Confœderati sententiam, ut & per manifestum & indisputabilem juris, fœderis & æquitatis neglectum & violationem ortum & productum sit, quo in casu nullus obligabitur, promissum auxilium & assistentiam præstare, siquidem hoc ipsum fœdus in nullius injuriam directum est.

10.

Isthoc fœdus à die Ratificationis utriusque partis incipiet, & proxime subsequentes duodecim annos durabit.

11.

Quod si quidam Reges, Republicæ, Principes, Status, vel Urbes fœderi huic includi voluerint, ab utrisque Regibus id postulabunt, & nemo sine utriusque Regis mutuo consensu & voluntate includetur.

12. For-

Fœdus hoc à S. S. R. R. M. M. Daniæ & Sveciæ, ut & utriusque Regni in-
celyto Senatu intra spacium hebdomadam rati habebitur, approbabitur & extra-
detur.

Uno ante finem hujus fœderis anno utrique Confœderati invicem tracta-
bunt, siquidem Confœderationem istam continuare & prolongare animus ipsis
fuerit.

Lit S.

Tenor Procurationis Legatis Svedi- cis ad ineundum cum Danis fœdus datæ.

Nos Carolus Gustavus, DEI Grat. Svecorum, Gothorum, Wandalo-
rumque Rex &c. Notum testatumque facimus: Postquam inter Nos
& Serenissimum ac Potentissimum Principem & Dominum, Dominum
Fridericum Tertium &c. Fratrem, Confanguineum, Vicinum ac bo-
num Amicum Nostrum olim orta dissidia ac bella, assistente Divini Numinis gra-
tia & benigna benedictione, sublata & composita, in eorundem vero locum irre-
vocabilis & sincera pax & amicitia inter Nos, nostra Regna & Subditos, reducta, &
per proxime juxta votum finitos Pacis Tractatus conclusa sit; in majorem istius
confirmationem ac robur, ut & meliorem defensionem ac conservationem Regno-
rum nostrorum atque Ditionum, ab utraque parte consultum visum fuit, arctiori
fœdere invicem innecti. Propterea percipientes, à Regis Daniæ Dilectione in
eundem finem certos Commissarios constitutos esse, Nos similim in modum ad
summè necessarium, & utrisque borealibus hisce Regnis maxime proficuum ac
salutare opus promovendum constituimus & ordinavimus, quemadmodum etiam
vigore harum nostrarum patentium literarum constituimus & ordinamus Nobis
sincere & fideliter delictos, Illustrem, Magnificos ac Generolos, Nostrum Regni-
que Nostri Senatorem, Admiralium ac Admiralitatis Consiliarium, Dominum
Stenonem Bielke, Liberum Baronem in Korpo, Dominum in Gæddebolm, Graf-
soen & Tanga, ut & Consiliarium Nostrum Aulicum, Secretarium Status & Asses-
sorem in Generali Nostrum Commerciorum Collegio Petrum Julium Coyet, Hæ-
reditarium in Bengtsboda, Equitem Auratum, Plenipotentiaris Nostros Com-
missarios, Eisque plenam ac huic rei sufficientem potestatem tribuimus ac commi-
simus, ut non solum cum supradicti Regis Daniæ Dilect. Senatoribus ac Commis-
sariis congrediantur & agant, sed & constituent ac concludant, quodcunque ad
promovendum strictius fœdus inter Nos, & utraque hæc Regna necessarium inve-
nietur. Quicquid igitur dicti Legati Nostri cum Commissariis Danicis tractave-
rint, egerint & statuerint, id à Nobis & successoribus Nostris in Regno Sveciæ fir-
miter & inviolabiliter sine omni dolo servatum iri promittimus, non secus